

รายงานการประชุม
สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
วันจันทร์ที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรรมการผู้มาประชุม

๑. รองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปรมดีวินัย)	ประธานสภานโยบาย
๒. รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)	รองประธานสภานโยบายคนที่หนึ่ง
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)	รองประธานสภานโยบายคนที่สอง
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)	กรรมการ
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (พลเอก ชูชาติ บัวขาว แทน)	กรรมการ
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายนราพัฒน์ แก้วทอง แทน)	กรรมการ
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์)	กรรมการ
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายสินิตย์ เลิศไกร แทน)	กรรมการ
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายสุเทพ ชิตยวงษ์ แทน)	กรรมการ
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุภัทร จำปาทอง แทน)	กรรมการ
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายสาธิต ปิตุเตชะ แทน)	กรรมการ
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (นายเดชา จาตุธนพันธ์ แทน)	กรรมการ
๑๓. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายวิโรจน์ นรารักษ์ แทน)	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ (นายอนันต์ แก้วกำเนิด แทน)	กรรมการ
๑๕. ประธานกรรมการการอุดมศึกษา (นายสมคิด เลิศไพฑูรย์)	กรรมการ

๑๖. ประธานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นายสุทธิพร จิตต์มิตรภาพ)	กรรมการ
๑๗. นายกำจร ตติยกวี (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอุดมศึกษา)	กรรมการ
๑๘. นายประสิทธิ์ วัฒนภา (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอุดมศึกษา)	กรรมการ
๑๙. นายกานต์ ตระกูลฮุน (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี)	กรรมการ
๒๐. นางเอมอร อุดมเกษมาลี (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี)	กรรมการ
๒๑. นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี)	กรรมการ
๒๒. นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์)	กรรมการ
๒๓. นายพนชิต กิตติปัญญางาม (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์)	กรรมการ
๒๔. นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์ (ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม)	กรรมการ
๒๕. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นายสิริฤกษ์ ทรงศิวิไล)	กรรมการและเลขานุการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (นายกิติพงศ์ พร้อมวงศ์)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗. นายสมบูรณ์ สุขสำราญ	ที่ปรึกษา
๒๘. นายวรากรณ์ สามโกเศศ	ที่ปรึกษา
๒๙. นายวุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	ที่ปรึกษา
๓๐. นายพุดม วีระประเสริฐ	ที่ปรึกษา

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. นายไพรินทร์ ชูโชติถาวร	ติดภารกิจ
๒. นายบัณฑูร ลำซำ	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักนายกรัฐมนตรี

๑. นางสาวมนัสวี อรชุนะกะ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นายสุรชัย สติตคุณรัตน์
๒. นางสาวอรกนก พรรณรักษา
๓. นายทรงพล มั่นคงสุจริต

๔. นางศรีนยา สาขากร
กระทรวงกลาโหม

๑. พลตรีสมเกียรติ สัมพันธ์

กระทรวงอุตสาหกรรม

๑. นางสาวเพชรไพลิน สายสิงห์

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นายศักรินทร์ ภูมิรัตน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นายศุภชัย ปทุมนากุล
๒. นางสาวนริศรา เมืองสว่าง

สถาบันดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

๑. นายศรัณย์ โปษยะจินดา
๒. นายวิภู รุโจปการ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นางปัทมาวดี โพชนุกูล
๒. นายพงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์
๓. นางสาวชนาธิป ผาริโน
๔. นายอภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๑. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี
๒. นายสมโภชน์ อาหุนัย
๓. นายจรัส สว่างสมุทร
๔. นางสาวนฤกมล ภู่ขาว
๕. นายมนตรี มหาพฤกษ์พงศ์

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

๑. นายชัย วุฒิวิวัฒน์ชัย
๒. นางสาววรรณรัช สันติอมรทัต
๓. นางสาวกัลยา อุดมวิทิต
๔. นางสาวกุสุมาภรณ์ สมพงษ์

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๑. นางสาวสิริพร พิทยโสภณ
๒. นางสาวกาญจนา วานิชกร
๓. นางสาวรติมา เอื้อธรรมาภิมุข
๔. นายสุชาติ อุดมโสภกิจ
๕. นายพูลศักดิ์ โกษียาภรณ์
๖. นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์
๗. นางสาวนिरดา วีระโสภณ
๘. นายนนทวัฒน์ มะกรุดอินทร์
๙. นายคมเมธ จิตวานิชไพบูลย์

- ๑๐.นางสาวอรพรรณ เวียรชัย
- ๑๑.นางสาวอรนุช รัตน์ะ
- ๑๒.นายกิตติศักดิ์ กวีภิรมณ์
- ๑๓.นางสาวภัทรธิดา เกื้อกิม
- ๑๔.นางสาวมนันยา ชุณหวิทยานนท์
- ๑๕.นางสาวชโลธร บุญเหลือ
- ๑๖.นางสาวภาณิสรา หาญพัฒน์นันท
- ๑๗.นายภาสพงศ์ อารีรักษ์
- ๑๘.นายจอมพล ทองแป้น
- ๑๙.นางสาวเพชรลดา เอกอภาภกุล
- ๒๐.นายปรีชา เกียรติภิระขจร

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

บันทึกการประชุมสถานนโยบายครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

https://www.nxpo.or.th/NXPC2_64

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานและฝ่ายเลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานสถานนโยบายกล่าวเปิดการประชุม และกรรมการและเลขานุการสถานนโยบาย (ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล) ขอให้กรรมการสถานนโยบายที่เข้าร่วมประชุมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมก่อนเริ่มการประชุม โดยมีกรรมการสถานนโยบายเข้าร่วมประชุมจำนวน ๒๖ ท่าน และที่ปรึกษาสถานนโยบายจำนวน ๔ ท่าน

ประธานสถานนโยบายได้มอบนโยบายการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาสถานการณ์โรค Covid-19 และขอให้ทุกหน่วยงานเร่งดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขสถานการณ์ให้คลี่คลายขึ้น โดยที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อมูล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

การวิจัยและพัฒนาวัคซีนโควิด-19 ของไทย ถือเป็น priorities ที่การประชุมสถานนโยบายฯ ในวันนี้จำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษเพราะมีความเชื่อมโยงกับวิกฤติของประเทศ นอกจากนี้ โครงการวิจัยและพัฒนาวัคซีนที่ดำเนินอยู่และมีความก้าวหน้าในปัจจุบัน อาทิ โครงการ ChulaCov19 ของ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ โครงการวัคซีนจากใบยาของคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาฯ ล้วนอยู่ภายใต้การดูแลของ กระทรวงอุดมศึกษาฯ จึงควรจะต้องมาช่วยกันคิดหาทางที่จะทำให้สำเร็จได้โดยเร็วและมองไปข้างหน้าตลอด ในขณะที่วิจัยและพัฒนาอยู่ ก็ต้องเตรียมความพร้อมเรื่องการผลิตและด้านบุคลากรให้ครบถ้วนด้วย เพื่อไม่ให้เราต้องเสียเวลาอีก ขอฝากเรื่องนี้ให้กระทรวงอุดมศึกษาฯ ช่วยติดตามอย่างใกล้ชิด

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการสถานนโยบาย ได้จัดทำรายงานการประชุมสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และแจ้งเวียนให้ กรรมการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว มีกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

ประธานสภานโยบายขอแก้ไขรายงานการประชุม ระเบียบวาระที่ ๔.๕ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ดังนี้

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม ข้อ ๑๒ ขอแก้ไขเป็นความว่า

“๑๒. ปัญหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องการสร้างงาน จึงต้องคุณภาพใหญ่ของการผลิตและพัฒนา กำลังคนด้วยว่าประเทศต้องการคนที่มีคุณภาพ ซึ่งหมายถึงคนที่มีความรู้คู่คุณธรรม และคนที่มองปัญหาครบทุกมิติ”

มติที่ประชุม ขอแก้ไขเป็นความว่า

“๓. มอบหมายกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รับข้อเสนอแนะของสภานโยบายไปพิจารณาเพื่อดำเนินการเสนอกระทรวงการคลัง และคณะรัฐมนตรีต่อไป”

จากนั้น กรรมการและเลขาธิการสภานโยบาย (ศาสตราจารย์ นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล) รายงานความก้าวหน้าของการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาที่ได้นำเสนอในการประชุมสภานโยบายฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ได้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนได้พิจารณาเห็นชอบการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาแล้ว โดยมีข้อคิดเห็นและขอข้อมูลจาก อว. เพิ่มเติม ดังนี้

๑. การจัดตั้งและการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาต้องสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ภารกิจกองทุนมีความซ้ำซ้อนกับกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมหรือไม่ และผลการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา

๓. ขอข้อมูลที่มาของแหล่งรายได้ เพื่อพิจารณาการดำเนินการของกองทุนในรูปแบบหน่วยงานรูปแบบพิเศษ (Special Delivery Unit: SDU)

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ ความก้าวหน้าวาระแห่งชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจ Bio-Circular-Green Economy (BCG)

กรรมการและเลขาธิการสภานโยบาย (ศาสตราจารย์ นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล) นำเสนอที่ประชุมทราบว่า คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) : โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป และให้คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) พิจารณากำหนดและดำเนินแผนงาน/โครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในฐานะเลขาธิการของคณะกรรมการบริหารฯ จึงจัดทำร่างแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ เพื่อใช้เป็นกรอบการทำงานสำหรับหน่วยงานต่างๆ ในการร่วมขับเคลื่อนวาระแห่งชาตินี้ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วและยั่งยืน และได้นำเสนอร่างแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา

เศรษฐกิจ BCG Model เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ และคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔

นอกจากนี้ มีความก้าวหน้าการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG โดยหน่วยงานต่าง ๆ และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model รายสาขา ได้แก่

๑. การลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ BCG

๒. การพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และสร้างเครือข่าย “Carbon Market Club” เพื่อเป็นตลาดซื้อ-ขายคาร์บอนเพื่อชดเชยสำหรับกิจการที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูง

๓. การลงทุนด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG และตัวอย่างผลกระทบที่สำคัญ เช่น การปรับใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการผลิตสินค้าพรีเมียม การยกระดับการให้บริการด้านสุขภาพและการแพทย์ เช่น ความก้าวหน้าของการพัฒนาวัคซีนโควิด-๑๙ การสังเคราะห์สารตั้งต้นในการผลิตยา “ฟาวิพิราเวียร์” สำหรับเป็นยาด้านโควิด

๔. การปรับแก้กฎหมายเพื่อส่งเสริมการประกอบการธุรกิจ BCG

๕. การสื่อสารให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับโมเดล BCG ในวงกว้างทั้งในและต่างประเทศ

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๑. ขณะนี้ได้มีการสนับสนุนงบประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อพัฒนาวัคซีน ๒๐ ชนิด ครอบคลุมเทคโนโลยีทุกประเภท โดยมีวัคซีนที่พัฒนาใกล้สำเร็จแล้ว ๔ ประเภทคือ ๑) mRNA Chula-Cov19 ซึ่งกำลังพัฒนาวัคซีนใน 2nd Generation คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปีหน้า และเป็นวัคซีนที่มีความปลอดภัย ๒) NDV เพาะเลี้ยงไข่มดไข่อัดเชื้อ ทำงานโดยองค์การเภสัชกรรม (อภ.) กับมหาวิทยาลัยมหิดล โดยเริ่มทดลองในมนุษย์แล้ว ๓) การพัฒนาของ Bionet Asia โดยกำลังทดสอบในมนุษย์ในประเทศออสเตรเลีย และ ๔) วัคซีนใบยาที่กำลังจะทดสอบในมนุษย์ในเดือนหน้า นอกจากนี้ สวทช. ยังพัฒนาสารตั้งต้นของยาฟาวิพิราเวียร์ร่วมกับ อภ.

๒. มีข้อสังเกตว่า ในปี ๒๕๖๓ มีการเปิดเผยต่อสาธารณะว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้พัฒนาวัคซีนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับ AstraZeneca และผ่านการทดลองในหนู ในลิง แต่ขณะนี้ ยังไม่ได้เข้าตลาด ขอให้พิจารณาว่า เป็นเพราะเหตุใด เป็นปัญหาเกี่ยวกับการไม่ได้รับการสนับสนุน หรือปัญหาในทางเทคนิค เพื่อให้สามารถผลักดันได้เร็วขึ้นและไม่ผิดกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ได้มีการชี้แจงให้ข้อมูลต่อที่ประชุมดังนี้

๒.๑ การพัฒนาวัคซีน mRNA Chula-Cov19 ได้ดำเนินการตามขั้นตอน เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และไม่ได้ล่าช้ามากนัก โดยสิ่งที่ประเทศไทยต้องเตรียมคือ การรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี mRNA และ Lipid ที่ห่อหุ้ม mRNA ซึ่งเรายังไม่มีองค์ความรู้และเทคโนโลยี ต้องอาศัยต่างประเทศ

๒.๒ การผลักดันงานดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วง ควรให้การสนับสนุนเพิ่มเติม ดังนี้

- ต้องการเอกชนที่จะมาผลิต ทั้งนี้ ในอนาคตหากกฎหมายส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในผลงานวิจัยและนวัตกรรมบังคับใช้ก็จะช่วยสนับสนุนการให้ทุนเอกชนเพื่อพัฒนา งานวิจัยและนวัตกรรมได้
- mRNA Chula-Cov19 ใช้อาสาสมัครคนไทยดำเนินการในเฟส ๑ โดยจะดำเนินการเสร็จใน ๑ เดือน ซึ่งควรจะมีการประชาสัมพันธ์ว่า วัคซีนมีคุณภาพที่ดี เพื่อดึงดูดให้มีอาสาสมัครมาร่วมทดสอบในเฟส ๒

- ควรผลักดันให้มีการผลิต (Manufacturing) mRNA Chula-Cov19 โดยลงทุนให้กับเอกชนไทย

๓. ประเทศไทยไม่ได้วางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การทดสอบในสัตว์ ทดสอบความเป็นพิษ และการทดสอบยังใช้ระยะเวลาในการผลิตวัคซีนจะต้องทำแบบ Mass Production ให้ได้ในประเทศ ซึ่งผู้เกี่ยวข้องต้องพิจารณาแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตั้งแต่วันนี้และเตรียมการสำหรับการดำเนินงานในอนาคตเพื่อผลิตวัคซีนเพื่อรักษาโรคอื่นๆ ด้วย ทั้งนี้ ขอให้ อว. พิจารณาสับสนุนเรื่องนี้เป็นพิเศษด้วย

๔. ในการผลิตวัคซีน รัฐบาลต้องมีนโยบายในการยอมรับความเสี่ยง และการปรับเปลี่ยนกระบวนการ โดยต้องมี Sense of Urgency และ Risk ของ Capital

๕. ควรสนับสนุนการวิจัยสมุนไพรที่ใช้รักษา/ป้องกัน Covid- 19 เช่น ฟาทะเลลายโจร กระชายขาว และศึกษาการใช้ยา Sotrovimab โดย GlaxoSmithKline ซึ่งในสิงคโปร์กำลังทำการทดลอง หากประเทศเราทำวิจัยสำเร็จจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศ และเป็นการขับเคลื่อนนโยบายการเป็น Medical Hub of ASEAN หรือศูนย์การวิจัยด้านโรคติดต่อด้วย

๖. สำหรับการดำเนินงานเรื่อง BCG ในมิติต่างประเทศ BCG เป็นอีกมุมหนึ่งที่สามารถทำความเข้าใจกับความพยายามลดอุณหภูมิโลก เพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ซึ่งนานาประเทศให้ความสำคัญ กล่าวคือ B เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตทั้งปวง G เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ และ C เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตและธรรมชาติ ทุกสิ่งที่มีชีวิตมีวงจรธรรมชาติของการหมุนเวียนจากสิ่งหนึ่งไปเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งหากเราพิจารณา BCG แบบเป็นเอกภาพ จะเห็นว่าพฤติกรรมของมนุษย์ในทุกกิจกรรมของการดำเนินวิถีชีวิตจะเกี่ยวข้องกับ B,C,G และ มีผลต่อสิ่งแวดล้อม ในกรณีที่พฤติกรรมของมนุษย์มีความไม่สมดุล จะส่งผลให้การปฏิสัมพันธ์ระหว่าง B,C, และ G เป็นไปอย่างไม่สมดุล เกิดผลกระทบทางลบต่อระบบนิเวศน์และสภาพแวดล้อม ดังนั้น แนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนคือการปรับพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งในระดับบุคคล/เยาวชน ชุมชน สังคม องค์กร ภาคเอกชน (youth, community, corporate) ด้วยการสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจถึงความสำคัญของการปรับพฤติกรรมให้เน้นการรักษาความสมดุลเน้นการ optimize ไม่ใช่ maximize ในทุกกิจกรรมการกระทำของมนุษย์ อันเป็น paradigm shift แนวทางเช่นนี้จะช่วยให้อีก track จะช่วยแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศได้ โดยเป็น Two-pronged strategy ซึ่งจะช่วยให้ความพยายามที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องในด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลไวยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าวาระแห่งชาติการพัฒนาเศรษฐกิจ Bio-Circular-Green Economy (BCG) และมอบหมายฝ่ายเลขานุการนำข้อคิดเห็นของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระ ๓.๒ การสนับสนุนทุนนวัตกรรมสำหรับ SMEs

กรรมการและเลขานุการสถานนโยบาย (ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล) นำเสนอที่ประชุมดังนี้

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) มีข้อริเริ่มจัดตั้ง “มูลนิธิกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรม (Innovation Fund Foundation for Industry)” เพื่อเป็นองค์กรบริหารจัดการกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรม โดยกองทุนฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมในการพัฒนาหรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถศักยภาพในการแข่งขันของ

ภาคอุตสาหกรรมไทยทั้งในระดับภูมิภาคจนถึงระดับชาติได้ ตลอดจนสร้างโอกาสทางการแข่งขันให้ภาคอุตสาหกรรมเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน กองทุนฯ จะดำเนินการในลักษณะกองทุนจากเอกชนเพื่อช่วยเอกชน โดยการระดมเงินทุนจากการบริจาคของธุรกิจขนาดใหญ่ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๑. หลักการของการจัดตั้งกองทุนนวัตกรรม (Innovation Fund) เพื่ออุตสาหกรรม สรุปได้ดังนี้

๑) กองทุนนวัตกรรม (Innovation Fund) เพื่ออุตสาหกรรม จะจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรม (Innovation Fund Foundation for Industry) โดย ส.อ.ท.

๒) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นเงินทุนสนับสนุน SMEs ให้มีศักยภาพในการพัฒนาหรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทย

๓) ให้มีการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กองทุนส่งเสริม ววน.) เข้ากองทุนนวัตกรรม ในระยะ ๓ ปีแรก ในอัตราส่วน ๕๐ : ๕๐ โดยภาครัฐจะสนับสนุนเมื่อภาคเอกชนได้สนับสนุนงบประมาณเข้ากองทุนนวัตกรรมแล้ว

๔) ได้ประสานกับกรมสรรพากรยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัทที่บริจาคเงินเข้ากองทุนให้สามารถนำไปหักค่าใช้จ่ายได้ไม่ต่ำกว่า ๒ เท่า

๒. รูปแบบและหลักเกณฑ์การสนับสนุนโครงการนวัตกรรม

๑) เงินสนับสนุน

๒) การสนับสนุนทางวิชาการ

๓) การสนับสนุนด้านการตลาด

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๑. วัคซีนเป็นนวัตกรรมที่ประเทศไทยไม่เคยดำเนินการมาก่อน อาจพิจารณาเชื่อมโยงกับกองทุนนี้ด้วย

๒. กองทุนนวัตกรรม เป็นเรื่องใหม่และมีความสำคัญมาก คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ ซึ่งถือเป็นกลไกการทำงานร่วมกับภาคเอกชน โดย กสว. ได้ให้ความเห็นชอบให้กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมดำเนินการร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สอท.) แล้ว

๓. ในอนาคต หากกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในผลงานวิจัยและนวัตกรรม บังคับใช้ ก็จะช่วยส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมในเชิงพาณิชย์มากขึ้น

มติที่ประชุม รับทราบแนวทางการสนับสนุนทุนนวัตกรรมสำหรับ SMEs โดยการจัดตั้งกองทุนนวัตกรรม (Innovation Fund) เพื่ออุตสาหกรรม

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ กรอบยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๔.๑.๑ (ร่าง) กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

กรรมการและเลขานุการสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล) นำเสนอที่ประชุมดังนี้

๑. นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๗๐ ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ตามพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ (๑) และมาตรา ๒๒ (๒)

๒. แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ และฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ ตามพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ (๑) และมาตรา ๔๔ (๓)

๓. แผนด้านอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ตามพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ (๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๗ (๑)

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

เพื่อให้นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๗๐ แผนด้านอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ เกิดความเชื่อมโยงไปในทิศทางเดียวกัน บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายเป็นไปในแนวทางเดียวกัน นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมขึ้น เพื่อกำหนดกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประสานการจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย แผนด้านอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ โดยมีองค์ประกอบทั้งจากสถานการณ์นโยบาย คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) โดยมีสำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการสามคณะทำหน้าที่เลขานุการร่วม

๑. คณะทำงานจัดทำกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอ (ร่าง) กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ต่อ

๑.๑ คณะอนุกรรมการด้านนโยบายและแผน ของ กกอ. เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๑.๒ กสว. เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒. (ร่าง) กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ เน้นความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก และแนวทางสากลในการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน อาทิ นวัตกรรมพลิกโฉม (Disruptive innovation) สังคมสูงวัย (Aging society) ความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาคทางสังคม (Disparity and social inequality) การเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและการขาดแคลนทรัพยากร (Environmental degradation and scarcity of resource) การขยายตัวของความเป็นเมือง (Urbanization) การเปลี่ยนขั้วอำนาจเศรษฐกิจของโลก (Global economic power shift) และสถานการณ์ของประเทศจากผลกระทบการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

๓. (ร่าง) กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ใช้หลักการเชิงนโยบาย คือ เป็นการก้าวกระโดดครั้งใหญ่ (Take a Giant Step / Great Leap Forward) ของประเทศ ด้วยการสนธิกำลังของการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีธงบอก

ทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน ทำท่ายและทำได้จริง เกิดผลจริงในกรอบเวลาที่กำหนด และสร้างแรงบันดาลใจ รวมทั้งมุ่งเน้นที่เป็นจุดคานงัด ขยายขอบของศาสตร์ และการพลิกโฉมที่ระบบ (System-based Transformations) ที่สำคัญ ซึ่งเป็นพลังสร้างผลลัพธ์ ผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ด้วยพลังจากการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เก่งในบางเรื่องที่สำคัญ (ระดับโลก ระดับภูมิภาค) ไม่ทำทุกเรื่อง โดยใช้ความได้เปรียบทางภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitical Advantage) จุดแข็งด้านอัยาศัย จิตใจ วัฒนธรรม และทักษะของคนไทย ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และพันธมิตรความร่วมมือที่มีอยู่และที่ต้องการทำในเรื่องนั้นๆ เน้นการใช้การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิตและบริการ อีกทั้งพร้อมในการก้าวสู่นาคต ใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานที่มีและลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเพื่อบรรลุเป้าหมาย ปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มเติมให้ได้มาตรฐานระดับนานาชาติ รวมทั้งต่อยอดจากโอกาสและข้อได้เปรียบที่ประเทศไทยมีอยู่ เน้นการพัฒนาโดยมีเป้าหมายคู่ขนาน คือ ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ในระดับประเทศ พร้อมทั้งสังคมและเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งรวมถึงการตอบโจทย์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาศักยภาพและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม โดยใช้การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม บูรณาการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ข้ามศาสตร์ ข้ามกระทรวง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ โดยมุ่งเน้นการบูรณาการ สนธิกำลัง ร่วมเป็นเจ้าของและร่วมรับผิดชอบ (Synergy, Co-Ownership, Joint Accountability) สร้างผลลัพธ์ร่วม (Joint Outcome) รวมทั้งการสร้างความร่วมมือและการดึงภาคเอกชนและภาคีภาคส่วนต่างๆมาร่วมยกระดับการพัฒนาลักษณะ Co-Production และ Co-Investment เพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ทั้งในระบบ อววน. และกับหน่วยงาน/ภาคส่วนอื่นๆ เพื่อการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายของประเทศ และพันธกิจของหน่วยงาน/ภาคส่วน

๔. (ร่าง) กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ กำหนดจุดมุ่งเน้นของนโยบาย (High-priority Policy) ๖ จุดมุ่งเน้น ดังนี้

๔.๑ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง โดยใช้การพัฒนาตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

๔.๒ ประเทศไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มุ่งเน้นคุณค่าและความยั่งยืน สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้

๔.๓ ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป และอาหารที่มีคุณค่าและมูลค่าสูง โดยมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับ ๑ ใน ๑๐ ของโลก

๔.๔ ผู้สูงอายุมีศักยภาพและโอกาสอย่างเต็มที่ในการพึ่งตนเอง มีคุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย

๔.๕ ประเทศไทยสามารถพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ก้าวหน้า ล้ำยุคสู่นาคต และเทคโนโลยีอวกาศ สำหรับการยกระดับอุตสาหกรรม ธุรกิจ และการบริการที่มีอยู่แล้ว และพัฒนาอุตสาหกรรม/ธุรกิจใหม่

๔.๖ ประเทศไทยสามารถสร้างกำลังคนสมรรถนะสูงและเป็นศูนย์กลางกำลังคนระดับสูงของอาเซียน โดยการพลิกโฉมระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต และสอดรับกับปรัชญาการอุดมศึกษาไทยใหม่

๕. (ร่าง) กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ๑๙ แผนงาน ๑๓ แผนงานสำคัญ (Flagship) ในการขับเคลื่อนกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน.ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจไทยด้วยเศรษฐกิจสร้างคุณค่าและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้มีความสามารถในการแข่งขัน และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน พร้อมสู่นาคต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อม ให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมระดับขั้นแนวหน้าที่ก้าวหน้าล้ำยุค เพื่อสร้างโอกาสใหม่และความพร้อมของประเทศในอนาคต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนากำลังคน สถาบันอุดมศึกษา และสถาบันวิจัยให้เป็นฐานการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแบบก้าวกระโดดและอย่างยั่งยืน

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๑. เสนอให้หลีกเลี่ยงการใช้คำว่า Great leap Forwards เนื่องจากคำนี้สาธารณรัฐประชาชนจีนใช้ในการรณรงค์ยุคประธานาธิบดีเหมาเจ๋อตงและไม่ประสบความสำเร็จ โดยขอเปลี่ยนไปใช้คำว่า “Giant Step” แทนคำว่า “Great Leap Forward”

๒. เสนอให้ปรับจุดมุ่งเน้นที่สาม เป็น “ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรเกษตรแปรรูปและอาหารที่มีคุณค่าและมูลค่าสูง บนพื้นฐานของการพัฒนาระบบอาหารที่ยั่งยืน” เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรเกษตรแปรรูปและอาหารที่มีคุณค่าและมูลค่าสูง และสหประชาชาติ (United Nation: UN) กำลังจะจัดการประชุม UN Food System Summit ในเดือนกันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบอาหารตลอดห่วงโซ่

๓. ควรเพิ่มประเด็นการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรง เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑ ด้านความมั่นคง

๓.๑ ประเด็นที่ ๑: ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อม ให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก

เสนอขอให้เพิ่มความต่อท้ายในประเด็นของยุทธศาสตร์ที่ ๒ ดังนี้

- เป้าประสงค์: ให้เพิ่มความ “ให้มีความพร้อมในการรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”
- ผลกระทบ: ให้เพิ่มความ “เพิ่มระดับความมั่นคงในการดำรงชีวิตและพร้อมรับมือกับภัยพิบัติทุกรูปแบบ”
- ผลลัพธ์: เพิ่มประเด็น “ผลที่เกิดขึ้นต่อความมั่นคงในมิติต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการกับกรอบของยุทธศาสตร์ความมั่นคง”

๓.๒ ประเด็นที่ ๒: กลไกการขับเคลื่อนกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มีหน่วยงานในระบบอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 5 กลุ่ม

● กลุ่มที่ ๔ หน่วยงานด้านมาตรฐาน การทดสอบและบริการคุณภาพด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอให้เพิ่มตัวอย่างของหน่วยงาน คือ สำนักมาตรฐานทางทหาร กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในด้านการให้บริการด้านมาตรฐานทางทหารและรับรองคุณภาพผลงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีทหารให้แก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Dual Use) ซึ่งจะทำให้สามารถครอบคลุมในทุกมิติ และ อุตสาหกรรมด้านความมั่นคง (S-curve ที่ ๑๑)

๔. เพื่อให้ครอบคลุมยุทธศาสตร์ BCG เสนอเพิ่มจุดมุ่งเน้นที่ ๗ คือ พลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ เช่น แผลงของเสียจากการเกษตรและอุตสาหกรรมมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบของชีวเคมีภัณฑ์ เป็นการช่วยลดมลพิษจากการเผาได้

๕. ขอให้เพิ่มเรื่องเป้าหมายตัวชี้วัดเชิงอันดับความสามารถในการแข่งขันและตัวเลขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) โดยอาจจะกำหนดเป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนประเทศให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง

๖. ขอให้เน้นการขับเคลื่อนให้ไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) อย่างเป็นรูปธรรม

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบ (ร่าง) กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ โดยให้นำความเห็นของที่ประชุมไปพิจารณาปรับปรุง

๒. มอบหมายให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา และคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ใช้ (ร่าง) กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ เพื่อจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

๓. มอบหมายให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นำเสนอ (ร่าง) กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ที่ปรับปรุงแล้วต่อคณะรัฐมนตรี

๔.๑.๒ ตัวอย่าง “โครงการความร่วมมือภาคีอวกาศไทย: ดาวเทียมสำรวจพื้นพิภพเพื่อยกระดับศักยภาพการแข่งขันของชาติ (๒๕๖๕-๒๕๖๙)”

กรรมการและเลขานุการสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติ (ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล) นำเสนอที่ประชุมดังนี้

๑. ศักยภาพตามพันธกิจของ ๑๒ หน่วยงานภายใต้ อว. ที่ร่วมเป็นภาคีในโครงการความร่วมมือภาคีอวกาศไทย: ดาวเทียมสำรวจพื้นพิภพเพื่อยกระดับศักยภาพการแข่งขันของชาติ (๒๕๖๕-๒๕๖๙) โดยกำหนดกิจกรรมหลักของแต่ละหน่วยงานที่จะรับผิดชอบตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

๒. ดาวเทียมดวงแรกที่ภาคีความร่วมมืออวกาศไทยจะสร้างขึ้น (TSC-1) ภายใต้งบประมาณ ๘๙๑ ล้านบาท จะใช้สำรวจพื้นโลกตลอดช่วงคลื่นที่ตามองเห็นด้วยเทคนิค Hyperspectral imaging ที่บันทึกทั้งภาพและสเปกตรัมของผิวโลกไปพร้อม ๆ กัน เพื่อวิเคราะห์ทางภูมิศาสตร์ในหลากหลายมิติ โดยการดำเนินการจะใช้เวลาดำเนินการ ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕-๒๕๗๐

๓. โครงการนี้เป็นโครงการจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับศักยภาพอวกาศในประเทศหลังวิกฤต Covid-19 และเป็นโอกาสใหม่ที่ต้นน้ำ เพื่อสร้างศักยภาพของภาคอุตสาหกรรมไทยในการเป็นผู้ส่งออกเทคโนโลยีอวกาศ โดยตัวอย่างหนึ่งของเทคโนโลยีที่เป็นผลพลอยได้จากโครงการนี้ คือ ระบบสำรวจครบวงจรด้วย Hyperspectral Sensing ซึ่งไม่ได้จำกัดอยู่แต่จากดาวเทียม แต่รวมถึงระบบสำรวจด้วยอากาศยานไร้คนขับ (เช่น UAV หรือ drone) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคโนโลยี AI ซึ่งเป็นหัวข้อที่มีการทำวิจัยแพร่หลาย แต่ยังไม่ปรากฏผลิตภัณฑ์ในตลาด และโอกาสใหม่ที่ปลายน้ำ เช่น เกษตรแม่นยำทั่วไทยด้วย AI

๔. อุตสาหกรรมอวกาศจะช่วยเพิ่มโอกาสทางธุรกิจใหม่ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการลงทุนด้านอวกาศในบริษัทไทย ยกกระดับศักยภาพทางวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม และกำลังคนเพื่อสนับสนุน EEC และก่อมูลค่าเพิ่มพลอยได้ (Spin-off Value) ๓-๕ เท่าของเม็ดเงินลงทุน และผลกระทบเชิงบวก ๔ ด้าน คือ เชิงเทคโนโลยี เชิงพาณิชย์ เชิงองค์กร และเชิงกำลังคน โดยการยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมอวกาศของไทยจะมีบทบาทสำคัญในการผลักดันไทยออกจากประเทศกับดักรายได้ปานกลาง โดยการคาดการณ์มูลค่าอุตสาหกรรมอวกาศของโลกจะมีมูลค่าสูงถึง ๒.๗ ล้านล้านเหรียญสหรัฐในปี ๒๕๘๐ หากประเทศไทยเข้ามามีบทบาท จะเกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจประมาณ ๓ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ และมูลค่าเพิ่มพลอยได้อีก ๓-๕ เท่าของการลงทุนเป็นผลกระทบกว้างขวางสู่อุตสาหกรรมอื่น ๆ

๕. การดำเนินโครงการจะมีคณะกรรมการกำกับการทำงาน (TSC Board) คณะที่ปรึกษา และคณะที่ปรึกษาด้านเทคนิค เพื่อกำกับโครงการภายใต้การดำเนินงานของภาควิชาฯ เพื่อให้ส่งมอบผลผลิตได้ตามเป้าหมาย ภายใต้กรอบระยะเวลา ๕ ปี งบประมาณการดำเนินการทั้งสิ้น ๘๙๑ ล้านบาท

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๑. เอกสารข้อเสนอโครงการกล่าวถึง โอกาสทางการตลาดของการพัฒนาอุตสาหกรรมอวกาศและโอกาสที่ประเทศไทยจะหลุดออกจากกับดักรายได้ปานกลาง แต่ในด้านของผลลัพธ์และผลผลิตในเอกสารกลับเป็นเรื่องของการวิจัย สิทธิบัตร ตัวต้นแบบซึ่งยังไม่ครบห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่จะทำให้ไทยหลุดออกจากกับดักรายได้ปานกลางได้ รวมถึงการสร้างงานที่มีมูลค่าเพิ่มสูงได้จำนวนมาก ดังนั้น ควรปรับให้มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน หากเป็นเป้าหมายเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม ควรทำแผนอุตสาหกรรมให้มีความสมเหตุสมผลที่จะนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้จริง เช่น ระบุว่าภาคเอกชนที่จะเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาเพื่อให้เกิดประโยชน์ได้จริงนั้น มีใครบ้าง และจะมีแนวคิดที่จะร่วมมือกันได้อย่างไร นอกจากนี้ ควรศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ประกอบด้วย โดยระบุว่า การลงทุนมูลค่า ๘๐๐ ล้านบาทนั้นมีความคุ้มค่าหรือไม่ ทั้งนี้ หากการลงทุนนี้เป็นการลงทุนเพื่อการวิจัยพื้นฐานก็มีเหตุผลที่เพียงพอในตัวของโครงการเอง แต่อย่างไรก็ตาม การลงทุนด้าน ววน. ควรให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมด้วย

๒. กระทรวงกลาโหม (กท.) เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งกับโครงการ TSC เนื่องจากเป็นโครงการดาวเทียมพื้นพิภพ (Earth Observation Satellite) โดยคนไทยเพื่อยกระดับศักยภาพการแข่งขันของชาติ ทั้งนี้ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม คือ กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม ได้มีภารกิจในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และการใช้เทคโนโลยีอวกาศ ทั้งดาวเทียมถ่ายภาพ ดาวเทียมสื่อสารและการเฝ้าระวังทางอวกาศ จึงขอให้พิจารณาให้หน่วยงานดังกล่าวเข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือฯ เพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศ การสื่อสารภูมิสารสนเทศ การเตือนภัยด้านความมั่นคง โดยจะขอเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในด้านการพัฒนากำลังคน การพัฒนาต่อยอดทางเทคโนโลยีอวกาศและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอวกาศของโครงการดังกล่าว

๔. มีข้อสังเกตว่า วัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์และสิ่งที่จะได้รับจากโครงการ TSC-1 มีความคล้ายคลึงกับโครงการ Theos-2 อย่างไรก็ตาม มีความเห็นว่าเป็นการดีที่จะมีการเตรียมการโครงการ TSC ขึ้น โดยขอให้ภาควิชาฯ นำประสบการณ์และองค์ความรู้จากโครงการ Theos-2 ซึ่งดำเนินการโดย

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ หรือ สทอภ. มาเป็นต้นทุนในการพัฒนาต่อยอดและดำเนินการ

๕. การทำงานในลักษณะภาคี (Consortium) ควรจะมีคนกลางในการเข้าไปช่วยดูแล เนื่องจากประสบการณ์ที่ผ่านมา นั้น สมาชิกในภาคีมักจะเกิดความเกรงใจระหว่างกัน นอกจากนี้ การดำเนินงานในลักษณะนี้จะเป็นการดึงดูดทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ด้านนั้นมาทำงานร่วมกัน และลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

๖. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ได้ใช้ข้อมูลดาวเทียมเพื่อส่งเสริมการทำเกษตรอัจฉริยะและเกษตรแม่นยำ โดยใช้ข้อมูลในการกำหนดระยะเวลาการเพาะปลูก การคาดคะเนฤดูกาลและสภาวะอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำภาพถ่ายดาวเทียมมาใช้ในการวัดแปลงเกษตร ซึ่งจำเป็นจะต้องมีความสอดคล้องและการบูรณาการกับงานของกรมที่ดิน การมีภาพถ่ายดาวเทียมที่มีความละเอียดสูงและชัดเจนจะทำให้การกำหนดการชดเชยให้แก่เกษตรกรทำได้รวดเร็วมากขึ้นโดยไม่ต้องลงพื้นที่เพื่อทำการวัดสำรวจ จึงอยากจะเสนอการใช้ดาวเทียมให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในปัจจุบัน แม้ กษ. จะได้รับการสนับสนุนข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมจาก สทอภ. แต่ยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีข้อติดขัดเรื่องทางด้านเทคนิคและงบประมาณของกระทรวง

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบในหลักการโครงการและแผนการดำเนินงานของภาคีความร่วมมืออวกาศไทยเพื่อพัฒนาและสร้างดาวเทียม TSC-1 (ดาวเทียมสำหรับสำรวจและวิจัยใกล้ผิวโลก) โดยให้นำข้อคิดเห็นของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. เห็นชอบในหลักการโครงการของภาคีความร่วมมืออวกาศไทยเพื่อพัฒนาและสร้างดาวเทียม TSC-2 (ดาวเทียมสำหรับสำรวจและวิจัยจากวงโคจรรอบดวงจันทร์) โดยให้นำข้อคิดเห็นของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓. มอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) พิจารณาการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการข้างต้นตามมติของสภานโยบาย

ระเบียบวาระที่ ๔.๒ นโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทุนพัฒนากำลังคน การอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ

กรรมการและเลขานุการสภานโยบาย (ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล) นำเสนอที่ประชุมดังนี้

๑. สป.อว. จัดทำนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทุนพัฒนากำลังคนการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ เพื่อกำหนดทิศทางการจัดสรรทุนที่ชัดเจนรองรับความเปลี่ยนแปลง และความต้องการของประเทศได้อย่างทันเวลา สะท้อนภารกิจของอุดมศึกษาที่จะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในฐานะเป็นมันสมองอย่างแท้จริง โดยนำเสนอแนวคิดการพัฒนากำลังคน สรุปรูปภาพรวมการจัดสรรทุนของประเทศ สภาพแวดล้อมการอุดมศึกษาไทย สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และทิศทางของประเทศภายใต้กรอบพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ รวมถึง สภาพปัญหาและโอกาสในการจัดสรรทุน โอกาสในการจัดสรรทุน เพื่อพัฒนาประเทศ และหลักการชี้แนะ (Guiding Principles) เรื่อง ทุนการศึกษา

๒. ในส่วนของนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทุน นโยบายและทิศทางการบริหารจัดการทุนพัฒนากำลังคนการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ ๓ ประเด็น ข้างต้น มีแนวทางในการขับเคลื่อน ดังนี้

๒.๑ ปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการทุนให้มีความเป็นเอกภาพภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารจัดการทุน มีแนวทางการขับเคลื่อน ดังนี้

- บูรณาการหน่วยบริหารจัดการทุนให้มีเอกภาพ
- จัดสรรทุนเพื่อพัฒนาสมรรถนะ (Competency) และทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)
- กำหนดคุณสมบัติของผู้รับทุน ทั้งกลไกการสรรหา (Recruit) และรับเข้า (Admit) ตามสถานการณ์
- ปรับรูปแบบ/เงื่อนไขการรับทุนให้มีความยืดหยุ่น เพื่อดึงดูดผู้รับทุนที่มีศักยภาพสูงทั้งในและต่างประเทศตลอดเวลาทั้งการศึกษารวมทั้งผู้ที่จบการศึกษาแล้ว
- พัฒนาและสร้างแรงจูงใจผู้รับทุน
- ปฏิรูประบบฐานข้อมูลทุนการศึกษาทั้งระบบด้วยการกำหนด Data Catalog
- กำหนดแนวทางการจัดสรรทุน เช่น ประเภท สาขา ประเทศ โดยมีกลยุทธ์และทิศทางที่สอดคล้องกับความจำเป็นและเร่งด่วนในการพัฒนาประเทศ

๒.๒ จัดสรรทุนเพื่อสร้างคนให้ตรงกับตลาดงานและสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีแนวทางการขับเคลื่อน ดังนี้

- จัดสรรทุนเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการและจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาประเทศ
- จัดสรรทุนเพื่อพัฒนากำลังคนที่มีความรู้ความสามารถขั้นสูงและมีสมรรถนะตามความต้องการของตลาดงานที่เปลี่ยนแปลงไป
- กำหนดสัดส่วนการจัดสรรทุนโดยเน้น Strategic, Function, Area
- กำหนดแนวทางการต่อยอดการพัฒนาสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นเพื่อดึงดูดกำลังคนที่มีคุณภาพในการพัฒนาประเทศ
- บูรณาการการจัดสรรทุนกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ

๒.๓ ขับเคลื่อนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นระบบและสม่ำเสมอทั้งวางแผนการใช้ประโยชน์จากผู้รับทุน

- ขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามทิศทางและเป้าหมาย
- ติดตามการศึกษาและใช้ประโยชน์จากนักเรียนทุนอย่างเป็นระบบจากฐานข้อมูลทุนการศึกษา
- วางระบบในการดูแลผู้รับทุน มีหน่วยงานที่ดูแลติดตามผู้รับทุนอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ
- ใช้ศักยภาพของผู้รับทุนอย่างเต็มที่เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนากำลังคนเพื่อพัฒนาประเทศตั้งแต่ระยะที่มีการศึกษา
- สร้างความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพ Career Path ของผู้รับทุนให้ชัดเจน

- สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน ภาคการผลิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมผลิตหรือแลกเปลี่ยนความรู้/เทคโนโลยี
- มีระบบการรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมอย่างต่อเนื่อง

โดยที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการทุนพัฒนากำลังคนการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีมติให้ความเห็นชอบนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทุนพัฒนากำลังคนการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ และให้นำข้อเสนอเชิงนโยบายข้างต้นเสนอต่อที่ประชุมสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีต่อไป

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๑. ควรกำหนดให้ผู้รับทุนมีหน่วยงานต้นสังกัดก่อนไปศึกษาเพื่อให้เกิดความผูกพันกับหน่วยงานและเข้าใจความต้องการของหน่วยงาน และจะได้ปรับแผนการศึกษาให้เหมาะสม และวางแผนการทำงานก่อนจบการศึกษา

๒. ควรกำหนดเงื่อนไขการชดใช้ทุนให้ผู้รับทุนทำงานในประเทศไทย เพื่อป้องกันการดึงดูดให้นักเรียนทุนไปทำงานในต่างประเทศ

๓. ในอนาคต การเรียนข้ามศาสตร์มีความสำคัญมาก ดังนั้น ควรสนับสนุนให้ผู้รับทุนมีความรู้รอบด้าน เช่น สาขาเกษตรสุขภาพ

๔. ควรพิจารณาการให้ทุนเป็นการลงทุนเพื่อใช้ประโยชน์นักเรียนทุน โดยต้องพิจารณาทั้งระยะสั้นและระยะยาว

๕. การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับเป้าหมายประเทศ จำเป็นต้องมีข้อมูลเพื่อวางแผนกำลังคน (Stock) และกลุ่มประเทศที่จะไปศึกษา เพื่อส่งนักเรียนทุนไปศึกษาให้เหมาะสมรวมทั้ง อว. ต้องทำ Ecosystem ของการทำงานข้ามสังกัด เพื่อให้การทำงานสามารถบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

๖. แนวคิดในการจัดทำนโยบาย คือ จะทำอย่างไรให้ไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้วให้ได้ใน ๑๐ ปีข้างหน้า โดยใช้นักเรียนทุนเป็นกลไกในการดำเนินการ และวางแผนให้นักเรียนทุนไปเรียนให้ตรงสาขาและนำโจทย์ของประเทศไปดูแลในระหว่างการศึกษาด้วย

๗. ต้องกำหนดเป้าหมายที่ทำหายและชัดเจน ในลักษณะของจำนวนทุนและ สาขาวิชาโดยระบุให้ชัดเจนว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะให้กลับมาทำอะไร ตัวอย่างเช่น ประเทศจีน กำหนดทิศทางการเปิดหลักสูตรพัฒนาระบบระหว่างไทยและจีน โดยกำหนดชัดเจนว่า กลับมาจะให้ทำงานอะไร นอกจากนี้ อาจกำหนดให้นักเรียนทุนไปทำงานในภาคเอกชนได้เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และควรมีงบประมาณในการเชิญอาจารย์ (Professor) ต่างประเทศมาสอนในประเทศไทยเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้ การพัฒนาเทคโนโลยี รวมทั้ง อาจพิจารณาการให้ทุนกับประเทศเพื่อนบ้านที่ประเทศไทยไปลงทุนด้วย

๘. การให้ทุนถือเป็นการสร้างคน ซึ่งต้องทำควบคู่กับการสร้างจิตสำนึก ต้องวางพื้นฐานตั้งแต่ระดับประถม โดยอุดมศึกษาต้องเชื่อมโยงการศึกษาพื้นฐาน รวมถึงการสร้างวิสัยทัศน์เชื่อมโยงเพื่อให้เกิดการพัฒนามนุษย์ โดยกำหนดแผนระยะยาว นอกจากนี้ ควรพิจารณาการใช้ประโยชน์นักเรียนทุนที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาประเทศ เช่น งานด้านเกษตรเป็นพื้นฐานสำคัญของประเทศ แต่การให้ทุนในสาขานี้กลับมีจำนวนน้อยที่สุด

มติที่ประชุม เห็นชอบนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทุนพัฒนากำลังคนการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ โดยให้นำความเห็นของที่ประชุมไปพิจารณาและเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔.๓ ข้อเสนอแนะทางในการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox)

กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ (นายกิตติพงศ์ พร้อมวงศ์) นำเสนอที่ประชุมว่า แนวทางในการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) เป็นไปตามที่ได้กำหนดในพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๙ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมจัดการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต เป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปลดล็อกข้อจำกัดของกฎ ระเบียบ และขั้นตอนการปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม โดยขอให้ที่ประชุมพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา เพื่อนำไปจัดทำประกาศสถานนโยบาย

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ด้านการส่งเสริมนวัตกรรมการอุดมศึกษา เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนสถานนโยบาย ตามรายชื่อที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอ

๓. มอบหมาย สอวช. นำเรื่องตามข้อ ๑ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓.๑ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา

๓.๒ มอบหมายสถานนโยบายพิจารณาดำเนินการในกรณีมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ หรือรายละเอียดในการจัดการศึกษาที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วตาม ๑. และแจ้งคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๑. ขอให้พิจารณาเรื่องการผลิตบัณฑิตที่ตอบโจทย์เป็นหลัก ในส่วนของการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งต้องพิจารณาให้ดี และควรระวังหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพเพื่อไม่ให้เกิดการขัดแย้งด้วย

๒. การวางแผนและการปฏิบัติเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้น ควรพิจารณาว่า การศึกษาเป็นการลงทุน และต้องให้ความสำคัญกับการสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem)

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา เพื่อนำไปจัดทำประกาศสถานนโยบาย

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ด้านการส่งเสริมนวัตกรรมการอุดมศึกษา เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนสถานนโยบาย ตามรายชื่อที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอ

๓. มอบหมาย สอวช. นำเรื่องตามข้อ ๑ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบในหลักการและมอบหมายให้สถานนโยบายพิจารณาการให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษา และรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ทั้งนี้ ภายใต้อหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และกลไกที่สถานนโยบายกำหนด

ระเบียบวาระที่ ๔.๔ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐)

กรรมการและเลขานุการ (ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล) นำเสนอที่ประชุมดังนี้

๑. คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบ แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) และชุดโครงการระยะเร่งด่วน (ระยะที่ ๑: พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

๒. สาระสำคัญของ (ร่าง) “แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐)”

วิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยจะเป็นประเทศชั้นนำในการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐” โดยประกอบไปด้วย ๓ เป้าประสงค์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในด้านสังคม จริยธรรม กฎหมาย และกฎระเบียบสำหรับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มศักยภาพบุคลากรและการพัฒนาการศึกษาด้านปัญญาประดิษฐ์ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและระบบปัญญาประดิษฐ์ในภาครัฐและภาคเอกชน

“ชุดโครงการระยะเร่งด่วน (ระยะที่ ๑: พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕) ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย” เพื่อประกอบกับการนำเสนอแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ ซึ่งชุดโครงการเร่งด่วน ประกอบไปด้วยกลุ่มโครงการจำนวน ๓ กลุ่ม โดยมีโครงการนำร่องทั้งหมด ๗ โครงการ ดังนี้ คือ กลุ่มที่ ๑: กลุ่มโครงการเตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานปัญญาประดิษฐ์ของประเทศ (AI Enabler) ประกอบด้วย (๑) โครงการสร้างแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมาภิบาลข้อมูลและจริยธรรมเพื่อการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI ELSI) และ (๒) โครงการสร้างเครือข่ายบริการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI Service) กลุ่มที่ ๒: กลุ่มโครงการสร้างความเข้มแข็งด้านกำลังคนของประเทศไทย (AI Workforce) ประกอบด้วย (๓) โครงการเตรียมพร้อมกำลังคนด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งอนาคต (AI Training) และ (๔) โครงการส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการใหม่และกลไกสนับสนุนธุรกิจด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI Startup) และกลุ่มที่ ๓: กลุ่มโครงการสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (AI Grand Challenge) ประกอบด้วย (๕) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีและประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการวิเคราะห์ภาพด้านการแพทย์และวินิจฉัยโรคทางไกล (Medical AI) (๖) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีและประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการเกษตรแม่นยำพร้อมแปลงสาธิต (Digital Farming) และ (๗) โครงการส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในภาครัฐเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชากรไทย (Government Services)

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบ“(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) และชุดโครงการระยะเร่งด่วน (ระยะที่ ๑: พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย”

๒. มอบหมายให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอ “(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) และชุดโครงการระยะเร่งด่วน (ระยะที่ ๑: พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์

แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย” ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในลำดับต่อไป โดยมีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นหน่วยงานร่วม

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕.๑ ความก้าวหน้าการพัฒนาระบบสารสนเทศกลางด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กรรมการรับทราบความก้าวหน้าการพัฒนาระบบสารสนเทศกลางด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕.๒ ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องด้านการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรมและการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย กฎและระเบียบ

กรรมการรับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องด้านการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรมและการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย กฎและระเบียบ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕.๓ รายงานประจำปี ๒๕๖๓ ของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

กรรมการรับทราบการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๓ ของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

นายกิตติพงศ์ พร้อมวงศ์
นายสิริฤกษ์ ทรงศิวิไล
ผู้ตรวจรายงานการประชุม